

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

22.1.2018

Viite / Diaarinumero
TEM/1230/00.04.01/2015
A102/00 00 01/2017

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Verohallinnon lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta kilpailulain muuttamisesta. Esityksen tarkoituksena on muun muassa tehostaa kilpailuvalvontaa.

Lausunto

Verohallinto kannattaa hallituksen esitystä. Verohallinto on antanut lausunnon maaliskuussa 2017 julkaistusta kilpailulain uudistamista koskevan työryhmän mietinnöstä.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia Verohallinnon ja kilpailuviranomaisten tiedonsaantioikeuksiin. Verohallinto pitää tärkeänä, että tiedon luovuttamista koskeva sääntely on selkeää eikä aiheuta käytännön soveltamisessa tulkintaristiriitoja.

Ehdotuksen 39 §:n mukaisesti kilpailuviranomaisella olisi oikeus antaa mm. Verohallinnolle "lain 2 ja 4 a luvussa tarkoitettujen kilpailunrajoitusten selvittämiseksi ja 4 luvussa tarkoitettujen yrityskauppojen valvonnassa saamansa tai laatimansa asiakirja tai tieto, joka on välttämätön vastaanottavalle viranomaiselle laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi." Ehdotuksesta ei ilmene koskeeko tämä oikeus pelkästään pyynnöstä tapahtuvaa tietojen luovuttamista vai oikeuttaa ko säännös kilpailuviranomaisia antamaan tietoja myös oma-aloitteisesti.

Verohallinnon tiedonsaantioikeudesta säädetään mm. verotusmenettelystä annetun lain (1558/1999) 2 ja 3 luvussa. Viranomaisen erityisestä tiedonantovelvollisuudesta säädetään 3 luvun 20 §:ssä, jonka mukaisesti "Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muun julkisyhteisön on Verohallinnon pyynnöstä annettava tai esitettävä tarkastettaviksi sellaiset tiedot, jotka saattavat olla tarpeen verotusta tai muutoksenhakua varten ja jotka selviävät viranomaisen tai muun julkisyhteisön hallussa olevista asiakirjoista tai muutoin ovat tämän tiedossa, jos tiedot eivät koske sellaista asiaa, josta lain mukaan ei saa todistaa. Verotukseen vaikuttavia taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta."

Verohallinto pitää tärkeänä, että sillä on käytettävissään sellaiset kilpailunrajoitusten selvittämiseen ja yrityskauppojen valvontaan liittyvät tiedot jotka sisältävät tietoja erilaisista maksusuorituksista tai liittyvät esimerkiksi korruptiiviseen toimintaan. Verotuksen toimittamisessa tietoja hyödynnetään esimerkiksi veronalaisen tulon määrittelyssä ja kulujen vähennyskelpoisuuden arvioinnissa. Lisäksi

Verohallinto hyödyntää tietoja erilaisista yrityksistä ja intressiyhteyksistä jotka eivät muutoin ole Verohallinnon tiedossa.

Verohallinto ja kilpailuviranomaiset toteuttavat yhteistyössä eri kaupunkeihin kohdistuvaa projektia kaupunkien oman harmaan talouden torjunnan kehittämiseksi ja harmaan talouden ilmiöiden tunnistamiseksi (https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/verohallinnon_esittely/uutiset/uutiset/2017/uusi-sivu/). Tässä yhteydessä on ilmennyt selkeä tarve vaihtaa salassa pidettäviä Verohallinnon ja kilpailuviranomaisten välillä yhteisen, operatiivisen tason valvontatoiminnan tehokkaaksi toteuttamiseksi. Nykyisten tietojenvaihtosäännösten nojalla tämä ei ole mahdollista.

Verohallinnon näkemyksen mukaisesti ehdotetun kilpailulain 39 §:n ja verotusmenettelystä annetun lain 20 §:n mukainen suhde jäisi osin epäselväksi. Kilpailulaissa edellytetään tiedon olevan välttämätön viranomaisen tehtävän suorittamiseksi ja verotusmenettelylaissa riittävää on, että tieto saattaa olla tarpeen verotusta varten. Verotusmenettelylain sanamuoto tarkoittaa, että päätöksen tiedon tarpeellisuudesta tekee Verohallinto eikä tietoja luovuttava taho. Kilpailuviranomaisella voi myös olla vaikea arvioida sitä, mitkä tiedot olisivat välttämättömiä verovalvonnassa. Tietojen antaminen välttämättömyys tai tarpeellisuusedellytyksellä koskee yleensä henkilötietojen luovuttamista. Tässä tapauksessa kysymys on pääosin elinkeinotoimintaan liittyvistä tiedoista.

Verohallinto ehdottaa selkeyden vuoksi, että ehdotetussa kilpailulain 39 §:ssä täsmennettäisiin kilpailuviranomaisen oikeutta antaa tietoja Verohallinnolle omaaloitteisesti ja viitattaisiin verotusmenettelystä annetun lain 20 §:ään siltä osin, kuin Verohallinnolla on oikeus saada tietoja pyynnöstä. Lisäksi kilpailuviranomaisten omaaloitteinen oikeus antaa tietoja Verohallinnolle voisi koskea sellaisia tietoja, jotka "saattavat olla verotuksen toimittamisessa tarpeellisia".

Verohallinto on arvioimassa olisiko samassa yhteydessä tarkoituksenmukaista lisätä Verohallinnolle oikeus antaa verotustietoja kilpailuviranomaisille myös omaaloitteisesti. Verohallinto täydentää lausuntoa tältä osin 26.1.2017 mennessä.

Pääjohtaja

Arto Pirinen

Erityisasiantuntija

Taito von Konow